

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

**QR-D1 DEVELOPER & REPLENISHER
FILMIKEHITE**

Tunnuskoodi

951129

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Valokuvauskemikaali, mvkehite

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty

1.2.2 Toimialakoodi

DE222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

42 Valokuvauskemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Fuji Hunt Photographic Chemicals n.v., Europark Noord 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgium

1.4 Häät puhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
584-08-7	Kaliumkarbonaatti	7-15%	Xi, R36/38
123-31-9	Hydrokinoni	3-7%	Xn; N R22-40-41-43-50-68
111-46-6	Dietyleeniglykoli	3-7%	Xn; R22

2.1.7 Muut tiedot

Tuote sisältää myös kaliumsulfiittia (CAS10117-38-1) ja natriumsulfiittia (CAS 7757-83-7)

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Ärsyttää silmiä. Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa. Pysyvien vaurioiden vaara.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Siirrettävä potilas raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan riisuen samanaikaisesti tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava juoksevalla vedellä välittömästi ja keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Yhteydenotto lääkäriin tai järjestettävä kuljetus ensiapuun välittömästi.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Liika-altistus voi aiheuttaa allergisia ihoreaktioita herkistyneillä ihmisillä. Tässä tapauksessa yhteys lääkäriin.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesi, vesisumu, hiilidioksidi, vaahto tai jauhekemikaali.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Ei sopimattomia sammutusaineita normaaliolosuhteissa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

-

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

-

5.5 Muita ohjeita

Säiliöt jäähdyttävä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä sopivia henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8: Altistumisen ehkäiseminen / Henkilökohtaiset suojaimet.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella ja poistetaan hävitystä varten. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava kemikaalin joutumista silmiin ja iholle. Peseydyttävä huolellisesti käsittelyn jälkeen. Pestävä kädet ja altistunut iho ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Noudatetaan hyvää työhygieniaa. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Tulipalon ja räjähdysvaaran estäminen: Tuote ei ole syttyvää.

7.2 Varastointi

Pidettävä säiliöt tiiviisti suljettuna. Varastoitava viileässä ja kuivassa paikassa, jossa on riittävä ilmanvaihto. Varastointi erillään vahvoista hapoista ja hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot**8.1.1 HTP-arvot**

CAS-numero	Aineosan nimi		
123-31-9	Hydrokinoni	0,5 mg/m ³ (8 h)	2 mg/m ³ (15 min)

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja ilmoittaa hajoamistuotteelle raja-arvon:
SO₂: 2 ppm, 5 mg/m³ (MAK-arvo), 2 ppm (TLV)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi tulisi olla riittävä useimmissa työstövaiheissa. Silmienhuuhtelualtaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Neopreeni- tai butyylikumikäsineiden uskotaan olevan tehokkaita suojakäsineita.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä kemikaaleilta suojaavia laseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Neste, keltainen, käytännössä hajuton

9.2 Terveystiedot, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo	10.77 (25 ° C), emäksinen
9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue	noin 100 ° C
9.2.3 Leimahduspiste	Ei määritettävissä
9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei määritettävissä
9.2.5 Räjähdysominaisuudet	
9.2.5.1 Alempi räjähdysraja	-
9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja	-
9.2.7 Höyrynpaine	-
9.2.8 Suhteellinen tiheys	-
9.2.9 Liukoisuus	
9.2.9.1 Vesiliukoisuus	Täysin liukoinen
9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotinöljy,	-

yksilöitävä)

- 9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanolivesi** -
- 9.2.11 Viskositeetti** (Vedenkaltainen)
- 9.3 Muut tiedot**
Tiheys: 1.273 g/cm³ (20 ° C)
Sulamispiste noin 0°C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Tuote on stabiili normaaleissa varastointiolosuhteissa.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Vahvat hapot ja voimakkaat hapettimet; niiden kanssa voi syntyä vaarallisia reaktioita.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Lämmön vaikutuksesta hajotessa tuotteesta voi vapautua myrkyllisiä ja ärsyttäviä kaasuja/ höyryjä. Haitalliset hajoamistuotteet ovat hiilidioksidi (CO₂), rikkidioksidi (SO₂).

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Tuotteen välitön myrkyllisyys on vähäinen: LD50 (suun kautta rotalle annettuna) >2000 mg/kg.
Kaliumkarbonaatti: LD50 = 1870 mg/kg, suun kautta, rotta.
Natriumsulfiitti: LD50 = 820 mg/kg, suun kautta, hiiri.
Hydrokinoni: LD50 = 320 mg/kg, suun kautta, rotta.
Dietyleeniglykoli: LD50 = 12565 mg/kg, suun kautta, rotta.
- 11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Ärsyttää silmiä.
Silmien ärsytysindeksi: 12.7, kani (japanilainen, valkoinen).
Ihon ärsytysindeksi: 3.25, kani (japanilainen, valkoinen).
- 11.3 Herkistyminen**
Tuote voi aiheuttaa ihon herkistymistä.
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Tuotteen sisältämän hydrokinonin epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa ja pysyvien vaurioiden vaaraa.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisin**
Tuote ärsyttää silmiä. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliölle**
Tuotteesta ei ole kokeellisia arvoja.
Kaliumsulfiitti: LC50= 130 mg/l (ei eritelty mikä laji).
Hydrokinoni: LC50 = 0.15 - 0.16 mg/l, kala, erittäin myrkyllistä kalalle
Dietyleeniglykoli: LC50 = 8450 - 9630 mg/l, kala.
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliölle**
-
- 12.2 Liikkuvuus**
Tuote liukenee veteen täydellisesti.
- 12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.3.1 Biologinen hajoavuus**
Ei tietoja.
- 12.3.2 Kemiallinen hajoavuus**

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

-

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet ja säiliöt on hävitettävä paikallisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Tuote on luokiteltu, joten jäte on ongelmajätettä. (Valmistaja on ilmoittanut EY:n jättekoodin: 09 01 01 = vesipohjaiset kehite- ja aktivointiliuokset, joka ympäristöministeriön asetuksen mukaan yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001) on ongelmajätettä, mikäli alueellinen ympäristökeskus ei ole toisin päättänyt).

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	-
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	-
14.3.4	Muita tietoja	Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi kuljetusmääräysten mukaan.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	-
14.4.3	Muita tietoja	Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi kuljetusmääräysten mukaan.
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	-
14.5.3	Muita tietoja	Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi kuljetusmääräysten mukaan.

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	-
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	Xn	Haitallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Hydrokinoni	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R36	Ärsyttää silmiä.
	R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
	R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
	R68	Pysyvien vaurioiden vaara.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S26	Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (15 min ajan) ja mentävä lääkäriin.
	S36/37/39	Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.

16. MUUT TIEDOT

16.1	Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet	
	R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
	R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.
	R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

Kauppanimi: **QR-D1 DEVELOPER & REPLENISHERFILMIKEHITE**

Päiväys 16.03.2007

Edellinen päiväys 16.02.2004

6/6

R41 Vakavan silmävaurion vaara.

R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R50 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

R68 Pysyvien vaurioiden vaara.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote (17.12.2002.) Edellinen tuotteen käyttöturvallisuustiedote.

STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 190/2002.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Entinen nimi QR-D1 KEHITTEEN TUORESTE. Tiedote päivitetty asetuksen 374/2002 mukaisesti. Muutoksia tehty kohtiin 1,2,3,7,11,15 ja 16. Muihin kohtiin myös tarkennuksia.